

Zitting 1982–1983

16 481

Herziening van de Wet op de kansspelen (speelautomaten)

Nr. 13

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN VAN JUSTITIE

Aan de heer Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 11 oktober 1982

Bij de voorbereiding van het wetsontwerp tot herziening van de Wet op de kansspelen – kamerstuk 16 481 – hebben wij de Kamer toegezegd nadere informatie te verstrekken over de regelingen die op basis van het ontwerp, na het van kracht worden ervan, uitvoering moeten geven aan de wettelijke bepalingen ten aanzien van speelautomaten.

Om aan deze toezegging gevolg te geven zullen wij hieronder uiteenzetten wat ons voor ogen staat nader te regelen indien het onderhavige ontwerp van wet van kracht zal worden.

I. Kermissen

Ten aanzien van kermissen wordt beoogd de bestaande situatie te handhaven. Momenteel zijn op kermissen allerlei soorten speelautomaten opgesteld, die voor het merendeel niet buiten kermissen voorkomen en waarmee prijzen die uit goederen bestaan gewonnen kunnen worden. De kermisbranche hecht er bijzondere waarde aan dat het traditionele karakter van de kermis gehandhaafd blijft. Zij dringt er op aan dat gelduitkerende kansspelautomaten van de kermissen geweerd worden. Wij delen het inzicht van de branche in deze. Aan de wens van de branche zijn wij voornemens tegemoet te komen door enerzijds de specifieke kermisautomaat uit te zonderen van het verbod van artikel 30m en dat van artikel 30t. Anderzijds zal het aanwezig hebben van gelduitkerende kansspelautomaten op kermissen worden verboden. Voorts overwegen wij om artikel 30h niet van toepassing te verklaren op de exploitatie van deze specifieke kermisautomaten.

II. Casino's

Ter uitvoering van het gestelde in artikel 30g van het wetsontwerp zullen wij ingeval van vergunningaanvraag door de Nationale Stichting Casinospelen, de Raad voor de Casinospelen verzoeken advies uit te brengen over de eventuele invoering van bijzondere normen ten aanzien van in speelcasino's te plaatsen speelautomaten.

III. Exploitatievergunning

In het wetsontwerp vervullen exploitanten een sleutelrol. Alle opgestelde speelautomaten dienen ingevolge artikel 30d, eerste lid, in eigendom aan een exploitant toe te behoren. Daarnaast mag een exploitant ingevolge artikel 30t, eerste lid, onder b, slechts speelautomaten exploiteren die overeenstemmen met een toegelaten model. Daarmee rust op de exploitant de verplichting ervoor te waken dat de speelautomaten blijvend in overeenstemming zijn met het toegelaten model. Om die reden zal van de mogelijkheid die artikel 30j, eerste lid, biedt om aan de vergunning voorschriften te verbinden, gebruik gemaakt worden om de exploitant te verplichten over voldoende faciliteiten voor onderhoud en reparatie te beschikken. Voorts zullen in de vergunning voor de exploitant verplichtingen worden opgenomen met betrekking tot de door hem te voeren administratie. Het zal mogelijk moeten zijn om te allen tijde daaruit af te kunnen leiden waar zijn speelautomaten zijn opgesteld.

IV. Toelatingseisen

Door middel van de voorschriften, die ingevolge artikel 30n zullen worden vastgesteld, moet één belangrijk oogmerk van de wettelijke regeling van speelautomaten worden verwezenlijkt; het gemiddelde verlies voor een speler op een kansspelautomaat moet binnen sociaal aanvaardbare grenzen blijven. Daarnaast kan niet worden voorbijgegaan aan het feit, dat een rendabele exploitatie van speelautomaten mogelijk moet kunnen blijven, teneinde een vlucht in de illegale exploitatie te voorkomen. Voor wat de rentabiliteit van de exploitatie van deze automaten betreft, moet daarbij rekening worden gehouden met de lasten die uit de regeling van speelautomaten voort zullen vloeien, de kostenopbouw van automatenexploitatie – waarover door het Centraal Instituut voor Midden- en Kleinbedrijf een rapport werd opgesteld – en met het effect van de nieuwe methode van berekening van de door automatenexploitanten verschuldigde b.t.w. Ná afweging van de verschillende betrokken belangen zijn wij van mening dat een gemiddeld verlies van f 50 per uur een rendabele exploitatie mogelijk maakt en tegelijk binnen sociaal aanvaardbare grenzen ligt.

Het gemiddelde verlies van een kansspelautomaat is afhankelijk van de inzet per spel, het gemiddelde uitkeringspercentage en de spelduur. Het is gewenst ook ten aanzien van de variatie van de aspecten eisen te stellen, waaraan het model van een speelautomaat in het kader van de toelating door de keurende instantie moet worden getoetst. Voorts achten wij het gewenst, dat voorkomen wordt dat potentiële spelers tot spelen worden verlekt met uitzonderlijk hoge prijzen, die echter slechts sporadisch worden uitgekeerd. Het voorgaande brengt ons tot de volgende concrete eisen, waaraan de kansspelautomaat bij keuring moet voldoen:

- een gemiddeld verlies van ten hoogste f 50 per uur;
- een inzet per spel van ten hoogste f 0,25;
- een gemiddelde uitkering bij blind spel (dat wil zeggen dat de speler zijn kansen niet vergroot door gebruik te maken van hem geboden spelbeïnvloedingsmogelijkheden) van ten minste 60% van de inzet;
 - een spelduur van tenminste 3 seconden;
 - de maximumprijs mag niet meer dan 200 maal de inzet bedragen, teneinde een lokeffect tegen te gaan; dit maximum geldt eveneens indien het gaat om samengestelde prijzen, uitgestelde uitkering of winst via zogenaamde «bonus»-spellen.

Deze vijf voorwaarden zijn randvoorwaarden die fabrikanten nog voldoende ruimte laten om bij de vervaardiging van een bepaald type speelautomaat een voor dat type eigen combinatie van de verschillende parameters te kiezen. In bijlage I wordt de ruimte waarbinnen een fabrikant zijn keuze kan bepalen grafisch voorgesteld. De verschillende factoren hangen evenwel

onderling samen. Zo zal bij voorbeeld een fabrikant die een snel spel in een automaat wil inbouwen, met een speluur van bij voorbeeld 4 seconden, moeten waarborgen dat het gemiddelde uitkeringspercentage ten minste 78% bedraagt. Bij een automaat die voldoet aan het laagst mogelijke uitkeringspercentage (60%) en een zo groot mogelijke opbrengst (f 50) dient de speeltijd ten minste 7,2 seconden te belopen. Een dergelijke, lange speelduur is waarschijnlijk onaantrekkelijk voor spelers, hetgeen dan ook mogelijk tot gevolg heeft dat de meeste automaten een hoger uitkeringspercentage of een geringere gemiddelde opbrengst zullen hebben.

Uiteraard zullen bovenstaande eisen niet van toepassing zijn op behendigheidsautomaten; voor deze categorie automaten zal als eis gelden dat niet meer dan 10 vrije spelen per spel gewonnen mogen worden. Bij nader te bepalen speelautomaten zal dat deel van de automaat welke het spel en/of de kans bepaalt door, hetzij de exploitant, hetzij de controleur van het IJkwezen met een eigen verzegeling afgesloten worden.

Alle soorten speelautomaten zullen echter in het kader van de toelating van een model moeten worden onderzocht op:

- de spelbetrouwbaarheid: dit impliceert niet alleen dat een automaat moet voldoen aan bepaalde technische eisen, zoals bovenbedoelde, maar ook dat de voorstelling omtrent het spelverloop helder en begrijpelijk is voor een speler en dat het resultaat via een «eerlijke» kans (dat wil zeggen «at random») tot stand komt; bovendien zal worden voorgeschreven dat op de voorkant van de automaat duidelijk zichtbaar moet zijn wat de winstmogelijkheden voor de spelers zijn. Zo zal bij voorbeeld bij een automaat met rollen soort en aantal van de daarop vermelde symbolen kenbaar gemaakt moeten worden.

- de mechanische, elektrische of elektronische betrouwbaarheid;
- de elektrische en elektronische gevoeligheid voor storingen in het mechanisme en voor die van buiten af. Hierover worden op dit moment op Europees niveau normen ontwikkeld, die bij de beoordeling van dit aspect gehanteerd zullen worden.

Of een speelautomaat voldoet aan de gestelde voorschriften, zal door de keurende instantie moeten worden vastgesteld aan de hand van een aantal beproevingen. Welke dit zullen zijn, zal ruim voor de invoering van de verplichte modeltoelating aan fabrikanten kenbaar worden gemaakt, zodat zij zich daarop bij hun produktie kunnen instellen. Het ligt tevens in de bedoeling, dat de de Dienst van het IJkwezen reeds voor het tijdstip van inwerkingtreding van de wettelijke bepalingen, belanghebbenden in de gelegenheid zal stellen hun speelautomaten te doen onderzoeken op de conformiteit met de gestelde voorschriften. Dit stelt hen in staat om op het moment van inwerkingtreding te beschikken over speelautomaten die voldoen aan de wettelijke eisen en voorkomt een grote toeloop van aanvragers voor modeltoelatingen onmiddellijk na het in werking treden van de wet.

V. Heffingen

Het is de bedoeling dat de uitvoering van de nieuwe regeling geheel bekostigd zal worden uit de opbrengst van heffingen. Op basis van schattingen zijn wij dienovereenkomstig gekomen tot de volgende bedragen:

Modeltoelating kansspelautomaat (maximaal ¹)	f 20 000
Modeltoelating behendigheidsautomaat	500
Merkteken voor een kansspelautomaat	290
Merkteken voor een behendigheidsautomaat	25
Merktekenbewijs	5
Exploitatievergunning	4 000
Exploitatieheffing (jaarlijks)	1 000

¹ Het is de bedoeling de vergoeding van de modeltoelating van kansspelautomaten afhankelijk te maken van de omvang van de uit te voeren werkzaamheden.

Voor een kansspelautomaat komt dit neer op een totaalbedrag van gemiddeld f 116 en voor een behendigheidsautomaat op een totaalbedrag

van gemiddeld f23,50 per jaar. Deze jaarlijkse bedragen zijn naar onze mening zodanig, dat mede rekeninghoudend met eisen die gesteld zullen worden aan kansspelautomaten met betrekking tot de uitkering van prijzen, een bedrijfseconomische exploitatie mogelijk is.

Het derde lid van artikel 30d schrijft voor dat de gemeentelijke leges een bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld bedrag niet te boven mogen gaan. Er zijn drie factoren die bij de bepaling van dit bedrag een rol spelen.

Ten eerste de omvang van de werkzaamheden van de gemeente bij de uitgifte van een aanwezigheidsvergunning en haar taak bij de controle op de naleving van de daarin opgenomen voorschriften. Het uitvoeren van de volledige keuringstaak en het technisch specialistische deel van de controletaak door de Dienst van het IJkwezen beperken de werkzaamheden die voorheen door gemeenten werden uitgevoerd.

Ten tweede het totaal aan lasten dat zal gaan drukken op elke speelautomaat. Dit totaal zal een lonende exploitatie van speelautomaten niet in de weg mogen staan.

Ten derde de huidige hoogte van de gemeentelijke leges. Het overgrote deel van de gemeenten vraagt thans een bedrag aan leges van minder dan f75; de hoogte van het bedrag dat gemiddeld aan leges wordt gevraagd ligt op f53. Overigens wordt dit laatste bedrag sterk beïnvloed door enkele zeer hoge leges.

Gelet hierop overwogen wij het maximum bedrag aan leges te stellen op f75 per automaat, per jaar. Hierover wordt nog overleg gevoerd met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

VI. Leeftijdsgrens

Artikel 30u behelst een toelatings- en toegangsverbod voor jeugdigen beneden de 16 jaar voor een speelautomatenhal. Wij zijn voornemens te bevorderen, dat vrijstelling van deze verboden wordt verleend voor personen jonger dan 16 jaar, begeleid door een ouder, voogd of verzorger, door gebruik te maken van de bevoegdheid gegeven in lid drie van dit artikel. Het ligt eveneens in het voornemen het toelatings- en toegangsverbod niet te laten gelden voor speelautomatenhallen of delen daarvan waar uitsluitend behendigheidsautomaten staan opgesteld.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
P. H. van Zeil

De Staatssecretaris van Justitie,
M. Scheltema

BIJLAGE 1

Spelduur in seconden bij continue bespeling
Prijs: f 0,25 per spel B

Uitke- rings- perc.	Gemiddeld verlies in gulden per uur														
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75
55	81.0	40.5	27.0	20.3	16.2	13.5	11.6	10,1	9.0	8.1	7.4	6.8	6.2	5.8	5.4
56	79.2	39.6	26.4	19.8	15.8	13.2	11.3	9.9	8.8	7.9	7.2	6.6	6.1	5.7	5.3
57	77.4	38.7	25.8	19.3	15.5	12.9	11.1	9.7	8.6	7.7	7.0	6.4	6.0	5.5	5.2
58	75.6	37.8	25.2	18.9	15.1	12.6	10.8	9.5	8.4	7.6	6.9	6.3	5.8	5.4	5.0
59	73.8	36.9	24.6	18.5	14.8	12.3	10.5	9.2	8.2	7.4	6.7	6.1	5.7	5.3	4.9
60	72.0	36.0	24.0	18.0	14.4	12.0	10,3	9.0	8.0	7.2	6.5	6.0	5.5	5.1	4.8
61	70.2	35.1	23.4	17.5	14.0	11.7	10,0	8.8	7.8	7.0	6.4	5.9	5.4	5.0	4.7
62	68.4	34.2	22.8	17.1	13.7	11.4	9.8	8.5	7.6	6.8	6.2	5.7	5.3	4.9	4.6
63	66.6	33.3	22.2	16.7	13.3	11.1	9.5	8.3	7.4	6.7	6.1	5.6	5.1	4.8	4.4
64	64.8	32.4	21.6	16.2	13.0	10.8	9.3	8.1	7.2	6.5	5.9	5.4	5.0	4.6	4.3
65	63.0	31.5	21.0	15.8	12.6	10.5	9.0	7.9	7.0	6.3	5.7	5.3	4.8	4.5	4.2
66	61.2	30.6	20.4	15.3	12.2	10,2	8.7	7.6	6.8	6.1	5.6	5.1	4.7	4.4	4.1
67	59.4	29.7	19.8	14.9	11.9	9.9	8.5	7.4	6.6	5.9	5.4	4.9	4.6	4.2	4.0
68	57.6	28.8	19.2	14.4	11.5	9.6	8.2	7.2	6.4	5.8	5.2	4.8	4.4	4.1	3.8
69	55.8	27.9	18.6	14.0	11.2	9.3	8.0	7.0	6.2	5.6	5.1	4.6	4.3	4.0	3.7
70	54.0	27.0	18.0	13.5	10.8	9.0	7.7	6.8	6.0	5.4	4.9	4.5	4.2	3.9	3.6
71	52.2	26.1	17.4	13.0	10.4	8.7	7.5	6.5	5.8	5.2	4.7	4.4	4.0	3.7	3.5
72	50.4	25.2	16.8	12.6	10.1	8.4	7.2	6.3	5.6	5.0	4.6	4.2	3.9	3.6	3.4
73	48.6	24.3	16.2	12.1	9.7	8.1	6.9	6.1	5.4	4.9	4.4	4.1	3.7	3.5	3.2
74	46.8	23.4	15.6	11.7	9.4	7.8	6.7	5.9	5.2	4.7	4.3	3.9	3.6	3.3	3.1
75	45.0	22.5	15.0	11.3	9.0	7.5	6.4	5.6	5.0	4.5	4.1	3.8	3.5	3.2	3.0
76	43.2	21.6	14.4	10.8	8.6	7.2	6.2	5.4	4.8	4.3	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9
77	41.4	20.7	13.8	10.4	8.3	6.9	5.9	5.2	4.6	4.1	3.8	3.4	3.2	3.0	2.8
78	39.6	19.8	13.2	9.9	7.9	6.6	5.7	4.9	4.4	4.0	3.6	3.3	3.0	2.8	2.6
79	37.8	18.9	12.6	9.5	7.6	6.3	5.4	4.7	4.2	3.8	3.4	3.2	2.9	2.7	2.5
80	36.0	18.0	12.0	9.0	7.2	6.0	5.1	4.5	4.0	3.6	3.3	3.0	2.8	2.6	2.4
81	34.2	17.1	11.4	8.5	6.8	5.7	4.9	4.3	3.8	3.4	3.1	2.8	2.6	2.4	2.3
82	32.4	16.2	10.8	8.1	6.5	5.4	4.6	4.1	3.6	3.2	2.9	2.7	2.5	2.3	2.2
83	30.6	15.3	10.2	7.6	6.1	5.1	4.4	3.8	3.4	3.1	2.8	2.6	2.4	2.2	2.0
84	28.8	14.4	9.6	7.2	5.8	4.8	4.1	3.6	3.2	2.9	2.6	2.4	2.2	2.1	1.9
85	27.0	13.5	9.0	6.8	5.4	4.5	3.9	3.4	3.0	2.7	2.5	2.3	2.1	1.9	1.8
86	25.2	12.6	8.4	6.3	5.0	4.2	3.6	3.2	2.8	2.5	2.3	2.1	1.9	1.8	1.7
87	23.4	11.7	7.8	5.9	4.7	3.9	3.3	2.9	2.6	2.3	2.1	2.0	1.8	1.7	1.6
88	21.6	10.8	7.2	5.4	4.3	3.6	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.8	1.7	1.5	1.4
89	19.8	9.9	6.6	4.9	4.0	3.3	2.8	2.5	2.2	2.0	1.8	1.7	1.5	1.4	1.3
90	18.0	9.0	6.0	4.5	3.6	3.0	2.6	2.3	2.0	1.8	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2
91	16.2	8.1	5.4	4.1	3.2	2.7	2.3	2.0	1.8	1.6	1.5	1.3	1.2	1.2	1.1
92	14.4	7.2	4.8	3.6	2.9	2.4	2.1	1.8	1.6	1.4	1.3	1.2	1.1	1.0	1.0
93	12.6	6.3	4.2	3.2	2.5	2.1	1.8	1.6	1.4	1.3	1.1	1.0	1.0	.9	.8
94	10.8	5.4	3.6	2.7	2.2	1.8	1.5	1.3	1.2	1.1	1.0	.9	.8	.8	.7
95	9.0	4.5	3.0	2.3	1.8	1.5	1.3	1.1	1.0	.9	.8	.8	.7	.6	.6
96	7.2	3.6	2.4	1.8	1.4	1.2	1.0	.9	.8	.7	.7	.6	.6	.5	.5
97	5.4	2.7	1.8	1.3	1.1	.9	.8	.7	.6	.5	.5	.4	.4	.4	.4
98	3.6	1.8	1.2	.9	.7	.6	.5	.4	.4	.4	.3	.3	.3	.3	.2
99	1.8	.9	.6	.4	.4	.3	.3	.2	.2	.2	.2	.2	.1	.1	.1

- A Verlies f 50,— maximaal
- B Inworp f 0,25 per spel
- C Uitkering tenminste 60%
- D Spelduur tenminste 3 s
- E Maximum prijs 200 * inzet
- F Spelduur 10 s

A

(Deze laatste begrenzing is geen eis; in de praktijk zullen er echter nauwelijks langzamere automaten worden gemaakt).